

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 537
van **WILFRIED VANDAELE**
datum: 16 maart 2016

aan **JOKE SCHAUVLIEGE**
VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

Planschade - Stand van zaken

Op basis van art. 2.6.1 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) kan een bestemmingswijziging van een onroerend goed als gevolg van een ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) aanleiding geven tot planschadevergoeding.

Tussen 1992 en 2010 werden ongeveer 1000 gerechtelijke procedures tegen het Vlaamse Gewest gestart met het oog op het vergoeden van planschade op basis van plannen van aanleg of ruimtelijke uitvoeringsplannen. Zoals blijkt uit het antwoord van toenmalig bevoegd minister Philippe Muyters op schriftelijke vraag nr. 78 van 4 november 2010 van Jos De Meyer, werd vanaf 1992 tot 2010 een totaalbedrag van ca. 18 miljoen euro betaald aan schadevergoedingen.

Volgens het antwoord van minister Philippe Muyters op de schriftelijke vraag nr. 273 van 4 februari 2011 van Valerie Taeldeman, betaalde het Vlaamse Gewest in 2010 een planschadevergoeding van 233.602 euro. In 2012 bedroeg de som 2.697.193 euro.

De Vlaamse Regering keurde op 20 december 2013 de conceptnota goed met betrekking tot de harmonisering van de compenserende vergoedingen. Een van de elementen daarin is de aanpassing van de procedure voor planschade zodat deze niet langer via gerechtelijke weg moet verlopen.

1. Hoeveel gerechtelijke procedures tot het verkrijgen van een planschadevergoeding werden voor de periode 2010-2015, opgesplitst per jaar, opgestart tegen het Vlaamse Gewest? In hoeveel gevallen betrof het planschade voor een woongebied en in hoeveel gevallen voor een woonuitbreidingsgebied?
2. Hoeveel bedroegen de gevorderde schadeclaims voor planschadevergoedingen ingevolge gewestelijke RUP's voor de periode 2010-2015, opgesplitst per jaar? Wat was de totale som van gevorderde planschade voor de schrapping van woongebied en woonuitbreidingsgebied, per jaar?
3. Hoeveel bedroeg de effectief betaalde planschade ingevolge gewestelijke RUP's in de periode 2010-2015, opgesplitst per jaar? Over hoeveel ha woongebied en hoeveel ha woonuitbreidingsgebied ging het hier telkenmale?
4. Welke stappen werden reeds gezet in het onderzoek naar de aanpassing van de procedure voor planschade zodat deze niet langer via gerechtelijke weg moet verlopen?

ANTWOORD

op vraag nr. 537 van 16 MAART 2016

van **WILFRIED VANDAELE**

1. In de periode 2010-2015 werden in totaal 24 gerechtelijke procedures tot het verkrijgen van planschadevergoeding opgestart tegen het Vlaamse Gewest. In 8 gevallen ging het om een herbestemming van een woongebied. In 6 gevallen ging het om een herbestemming van een woonuitbreidingsgebied (hierna "WUG"). In de 10 overige gevallen ging het om een andere bestemmingswijziging. Voor de opsplitsing per jaar verwijs ik naar de onderstaande tabel.

	Aantal planschadezaken	Aantal planschadezaken voor woongebied	Aantal planschadezaken voor WUG
2010	6	2	2
2011	3	1	0
2012	1	1	0
2013	4	1	3
2014	4	2	0
2015	6	1	1
Totaal	24	8	6

2. In de periode 2010-2015 werd voor een totaal bedrag van 23.089.214 euro planschadevergoeding gevorderd tegen het Vlaamse Gewest ingevolge gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen. De opsplitsing per jaar is weergegeven in onderstaande tabel. Voor de specifieke bedragen van de planschadevergoedingen gevorderd voor de omzetting van woongebied en WUG verwijs ik eveneens naar onderstaande tabel. Hierbij moet opgemerkt worden dat niet in elke dagvaarding een exact bedrag wordt gevorderd, maar af en toe ook een provisioneel bedrag van 1 euro. In dergelijke gevallen wordt een deskundigenonderzoek gevorderd om, in voorkomend geval, de exacte hoegrootheid van de planschadevergoeding te bepalen.

	Gevorderde planschade (in euro)	Gevorderde planschade voor woongebied (in euro)	Gevorderde planschade voor WUG (in euro)
2010	10.666.080	5.450.000	3.966.080
2011	9.717.183	1.447.183	0
2012	100.000	100.000	0
2013	827.413	317.412	510.001
2014	1.694.279	1.000.001	0
2015	84.259	1	1
Totaal	23.089.214	8.314.597	4.476.082

3. Tijdens de periode 2010-2015 heeft het Vlaamse Gewest effectief een totaal bedrag van 3.120.134 euro betaald aan planschadevergoedingen ingevolge gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen. De opsplitsing per jaar is weergegeven in onderstaande tabel. De genoemde bedragen kunnen niet gelinkt worden aan bestemmingsplannen die uit dezelfde periode dateren, aangezien eisers tot vijf jaar na de inwerkingtreding van het ruimtelijk uitvoeringsplan (of zelfs tien jaar na de inwerkingtreding van het plan van aanleg) een vordering tot planschadevergoeding kunnen instellen. Het gaat bijgevolg om planschadevergoedingen die gedurende de

laatste vijf jaar werden betaald op grond van waardeverminderingen veroorzaakt door gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen én gewestplannen.

	Bedrag van de betaalde planschadevergoeding (in euro)
2010	196.958
2011	1.166.060
2012	1.687.826
2013	69.290
2014	0
2015	0
Totaal	3.120.134

Over de specifieke bedragen die werden betaald als planschadevergoeding voor de omzetting van woongebied of van WUG naar een niet-bebouwbaar bestemming, en over hoeveel hectare het telkens gaat, zijn geen gegevens beschikbaar.

4. Zoals u vermeldt, geeft de conceptnota 'harmonisering van compenserende vergoedingen' de opdracht om de procedure voor de planschade te harmoniseren met de procedures voor een 12-tal andere compenserende vergoedingen. De Vlaamse Landmaatschappij, die dit traject coördineert, heeft een extern juridisch adviseur aangesteld om de harmonisering van deze compenserende vergoedingen verder uit te werken, in samenspraak met de betrokken actoren. Het gaat in dit geval over alle entiteiten die één of meerdere van de betreffende compenserende vergoedingen hanteren. Deze oefening wordt ook nauw opgevolgd door het kernteam dat is samengesteld naar aanleiding van het instrumentendecreet. In dit kernteam zijn het departement LNE, het Agentschap voor Natuur en Bos, Ruimte Vlaanderen en de Vlaamse Landmaatschappij vertegenwoordigd.

Deze harmoniseringsoefening vormt een belangrijk deelproject binnen de opmaak van het instrumentendecreet. Doel van dit instrumentendecreet is om bestaande, te verbeteren en nieuwe instrumenten samen te brengen in één instrumenten-box, maar ook om een toetsingskader te introduceren, waarbij zowel de afweging van de betrokken instrumenten als de harmonisering van (een aantal van/groepen van) deze instrumenten wordt beoogd. Dit betekent dat er dus niet enkel aan de harmonisering van de compenserende vergoedingen zal worden gewerkt, maar ook van andere instrumenten, zoals bijvoorbeeld de bestaande koopplicht-regelingen.